

PELAGIA EGRSUND SILDOLJEFABRIKK
Postboks 444
5805 Bergen

Saksbehandler:
Linn Berge Vormedal

Inspeksjonsrapport

Inspeksjon ved Egersund Sildoljefabrikk - Sildolje og fiskemelproduksjon

Kontrollnummer: 2019.064.I.FMRO

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:
John Jensen

Fra Fylkesmannen i Rogaland:
Linn Berge Vormedal

Andre deltagere fra virksomheten:
Bent Inge Ulset
Elena Særheim

Andre deltagere fra Fylkesmannen i Rogaland:
John Tore Rødland

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Egersund Sildoljefabrikk - Sildolje og fiskemelproduksjon den 14.03.2019. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Fylkesmannen i Rogaland avdekket 3 avvik og ga ingen anmerkning(er) under inspeksjonen. Fylkesmannen ser alvorlig på avvik 1 da alle tanker som inneholder petroleumsprodukter over 10 m³ skal ha et effektivt oppsamlingsarrangement som mist skal romme tankens volum.

Avvik:

- Virksomheten mangler oppsamlingsarrangement for petroleumstank større enn 10 m³ og kjemikalietank større enn 2 m³
- Virksomheten har ikke en miljørisikovurdering av tankene på anlegget
- Virksomheten krever ikke avfallsgebyrer ved skipsanløp

Anmerkninger:

- Ingen forhold ble anmerket under inspeksjonen.

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 3.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

06.05.2019	Linn Berge Vormedal	Marit Sundsvik Bendixen
dato	kontrollør	ass. fylkesmiljøvernssjef

Fylkesmannen i Rogaland

Kopi av rapporten sendes til:

- Eigersund kommune

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: PELAGIA EGRSUND SILDOLJEFABRIKK	
Organisasjonsnr.: 971679832	Eies av: 989094823
Bransjenr. (NACE-kode): 10.209 - Bearbeiding og konservering av fisk og fiskevarer ellers	

Kontrollert enhet

Navn: Egersund Sildoljefabrikk - Sildolje og fiskemelproduksjon	Anleggsnr.: 1101.0020.01
Kommune: Eigersund	Fylke: Rogaland
Anleggsaktivitet: Fiskeforedling	
Tillatelse gitt: 6. november 2018	Sist endret:

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av lov overholdes. Inspeksjonen inngår i Fylkesmannens aksjon for Tanklagring. Tilsynet er en del av en landsdekkende tilsynsaksjon hvor temaet er tanklagring av farlige kjemikalier og farlig avfall.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Tankforskriften
- Farlig avfall
- Avfallsplan i havn

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Avvik 2 og 3

Egersund Sildoljefabrikk - Sildolje og fiskemelproduksjon plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. Fylkesmannen mottok brev fra virksomheten 04.04.2019 som viser en skriftlig vurdering av avvik 2 og 3. Avvik 2 og 3 ansees som lukket.

Avvik 1 – Varsel om tvangsmulkt

Vi ser alvorlig på avvik nr. 1 som ble avdekket i denne inspeksjonen: Manglende oppsamlingsarrangement for petroleumstank større enn 10 m³ og kjemikalietank større enn 2 m³.

Det varsles herved i henhold til forvaltningsloven § 16 om at det vurderes å fatte vedtak om tvangsmulkt for å sikre at det ulovlige forholdet blir rettet. Vedtaket vil gå ut på at en tvangsmulkt på kr. 40 000.- påløper dersom Fylkesmannen i Rogaland ikke har mottatt dokumentasjon innen 7. juni 2019 som viser at kjemikalietanken er sikret med et oppsamlingsarrangement eller tatt ut av drift. Hjemmelen for bruk av tvangsmulkt er forurensningsloven § 73.

Dere har anledning til å kommentere dette varselet. Eventuelle merknader til varsel om tvangsmulkt sendes til Fylkesmannen innen to uker etter at varselet er mottatt.

4. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 20. februar 2019. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll utført av Fylkesmannen i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil Egersund Sildoljefabrikk - Sildolje og fiskemelproduksjon bli ilagt et gebyr på kr 19 700,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8. Dette tilsvarer gebyrsats 3 for tilsyn av inntil en dags varighet. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser forøvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages til Miljødirektoratet, jf. § 28 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og adressert til Miljødirektoratet, men sendes via Fylkesmannen i Rogaland. Fylkesmannen vil vurdere endring av vedtaket eller sende saken videre til Miljødirektoratet for endelig vedtak. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

5. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Fylkesmannen i Rogaland (jf. offentleglova).

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Virksomheten mangler oppsamlingsarrangement for petroleumstank større enn 10 m³ og kjemikalietank større enn 2 m³

Avvik fra:

Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) §18-6

Kommentarer:

Forurensningsforskriften kapittel 18 (tankforskriften) krever at tankanlegg skal sikres med nødvendige barrierer mot de ulike typer hendelser som kan medføre forurensning. Kravet trådte i kraft 1.1.2019 for tanker som var etablert før 2014. Kravet gjelder alle tanker for lagring av petroleumprodukter på over 10m³ og tanker for farlig avfall eller farlige kjemikalier som er over 2m³.

Tanker som inneholder væsker skal ha et oppsamlingsarrangement. Oppsamlingsarrangementet skal minst romme tankens volum, og være en absolutt barriere mot utslipp. Det er det nyttbare volumet av tanken som skal benyttes i beregningen av størrelsen på oppsamlingsarrangementet.

Petroleumstank: Virksomheten har en 935 m³ oljetank i drift uten oppsamlingsarrangement. Virksomheten har ikke søkt Miljødirektoratet om fristutsettelse. Siste peiling av oljetanken (31.02.2019) viste at tanken inneholdt 181,84 m³ fyringsolje. Det fremkom under tilsynet at virksomheten faser ut fyringsoljen for å gå over til å kun bruke gass.

Oppsamlingsarrangement er ikke etablert fordi den aktuelle tanken ikke lengre skal benyttes til petroleumprodukter. Fylkesmannen mottok fra virksomheten 04.04.2019 hvor det fremkom at tanken var tømt og tatt ut av operasjon. Avviket for petroleumstanken ansees som lukket.

Kjemikalietank: Virksomheten lagrer 75 % eddiksyre (SoftAcid Aqua E) i en 42 m³ kjemikalietank uten oppsamlingsarrangement. Virksomheten har ikke søkt Miljødirektoratet om fristutsettelse. Tanken er fra 2004 og er laget i GUP (Glassfiberarmert umettet polyester) med et ekstra lag GRV (Glassfiberarmert Vinylester) innvendig i tanken for ekstra korrosjonsikkerhet. En dobbeltvegget tank kan tilfredsstille kravet til oppsamlingsarrangement under visse forutsetninger, men veggene må være separate slik at en svikt i innerste vegg kan oppdages uten at innholdet slippes ut av tanken. Eddiksyretanken klassifiserer ikke som en dobbeltvegget tank og krever et oppsamlingsarrangement.

Avvik 2

Virksomheten har ikke en miljørisikovurdering av tankene på anlegget

Avvik fra:

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften) § 5-6 og Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) §18-4

Kommentarer:

Miljørisikoanalysen skal omfatte en vurdering av sårbarheten til miljøet som kan bli berørt av forurensning fra tanklagringen.

Virksomheten har foretatt en risikovurdering mhp. HMS som virksomheten opplyser også skal omfatte potensielle faremomenter relatert til ytre miljø. Under tilsynet ble det verifisert at virksomheten ikke hadde ikke kartlagt miljørisikoen for sine kjemikalietanker. Fylkesmannen mottok brev fra virksomheten 04.04.2019 hvor det ble lagt frem en kartlegging av miljørisikoen for kjemikalietankene mhp. ytre miljø. Avviket ansees som lukket.

Avvik 3

Virksomheten krever ikke avfallsgebyrer ved skipsanløp

Avvik fra:

Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) §20-9

Kommentarer:

Virksomheten har utarbeidet en avfallsplan i henhold til forurensningsforskriften kap. 20 og gjeldene bestemmelser for avfallshåndtering. Planen ble godkjent av fylkesmannen 15.12.2015 og avfallsplanen ble sendt inn til Fylkesmannen for re-godkjenning 08.02.2019 etter forespørsel fra Fylkesmannen.

Alle havneansvarlige skal innkreve et avfallsgebyr fra skip som anløper havna. Gebyret skal dekke omkostningene forbundet med mottak og videre håndtering av avfall fra skipene. Hvordan gebyret skal beregnes står beskrevet i § 20-10. Hvordan det generelle avfallsgebyret innkreves er opp til havnen. Det kan innkreves per anløp, som årsgebyr, ukes gebyr m.m. Det generelle avfallsgebyret kan også innkreves som et separat avfallsgebyr eller være en del av en havneavgift. Men gebyret skal altså betales uansett om man leverer avfall eller ikke. Under overskriften «Gebyrer» i virksomhetens avfallsplan fremkommer det at anløp som ikke er fiskefartøyer blir pålagt et gebyr på kr 100,- pr. anløp. Virksomheten har ikke iverksatt fakturering av dette beløpet til de aktuelle skipene. Fylkesmannen mottok fra virksomheten 04.04.2019 hvor det fremkom at virksomheten har inngått en avtale med Skipsagentene som vil kreve inn beløpet sammen med andre tjenester og at virksomheten vil fakturere agentene en gang i året basert på antall båten som har vært innom anlegget. Avviket ansees som lukket.

7. Anmerkninger

Ingen forhold ble anmerket under inspeksjonen.

8. Andre forhold

Pelagia Egersund Siljeoljefabrikk ble grunnlagt i 1921 og har 21 ansatte.

Pelagia Egersund Siljeoljefabrikk planlegger på sikt å flytte fabrikkfasilitetene til Grønehaugen og samlokalisere med Food divisjon.

Virksomheten har tidligere hatt fire tanker med petroleumsprodukter over 10 m³ men per dags dato er alle faset ut.

Virksomheten har ellers to tanker over 2 m³ med kjemikaler (utenom eddiksyretanken). En 10 m³ tank for surt vaskemiddel tilsatt 2 - 4 % salpetersyre og en tank 23 m³ tank for basisk vaskemiddel tilsatt 2 - 10 % natriumhydroksid. Virksomheten vurderer at kjemikalietankene ikke inneholder farlige kjemikaler og at de dermed ikke faller inn under tankforskriften.

Virksomheten anslår at rundt 95 % av alle båtanløp til havna er fiskebåter. Avfallsplanen til virksomheten ble revidert og sendt til Fylkesmannen 04.04.2019 for regodkjenning slik at innholdet i avfallsplanen både er i samsvar med lovgrunnlaget og dagens praksis.

9. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)

10. Informasjon til virksomheten

Regelverk som det ble informert om:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven)
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)